

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

ul. Gorzowska 19
tel./fax 728-75-27
66-431 SANTOK

OPS.03.13.2024/KB

URZĄD GMINY SANTOK WPLYNĘŁO	
PODPIS	<i>[Signature]</i>
DNIA	2024-03-21
DEKRETACJA	<i>[Signature]</i>
DATA	del. 03.2024
PODPIS	<i>[Signature]</i>

Santok, 20 marca 2024 r.

Wójt Gminy Santok

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku przekłada sprawozdanie roczne z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025 za 2023 r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
[Signature]
mgr Anita Łukowiak

Sprawozdanie roczne z realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025
za 2023 r.

Santok, marzec 2024 r.

WPROWADZENIE

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa o przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a problemów związanych z narkomanią – ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkotyków. Kompleksowo regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, w tym samorząd województwa i samorząd gminy, określają również źródła finansowania tych zadań. Polski system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oparty jest na trzech różnych poziomach administracji rządowej, samorządów wojewódzkich oraz samorządów gminnych. Na każdym poziomie realizowany jest na podstawie wzajemnie komplementarnych programów: narodowego programu zdrowia i odpowiednio: wojewódzkich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wojewódzkich programów przeciwdziałania narkomanii i gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Na realizację wojewódzkich i gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wykorzystywane są m.in. dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), jak również uwzględnia zawarte w zapisie art. 12 ust. 7 działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu, w tym dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych.

Zgodnie z brzmieniem art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023, poz. 1718) uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. (1) gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o którym mowa w art. 41 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, tj. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz (2) gminny program przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, tj. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r. i są finansowane na dotychczasowych zasadach. W związku z powyższym dnia 30 marca 2022 r. radni Gminy Santok uchwalili nowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025 (Uchwała NR XL/392/2022).

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Santok, a w szczególności do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin, osób fizycznych, prawnych i podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów o szerokim spectrum uzależnień. Działania wynikające z programu przeciwdziałania tworzą system pomocy dla wielu grup odbiorców na różnych etapach zagrożenia problemami uzależnień, a ujęte zadania były prowadzone m.in. przez jednostki organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe.

Program stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Santok na lata 2021-2025 w zakresie polityki społecznej, która uwzględnia również obszar zagadnień dotyczących szeroko rozumianego przeciwdziałania uzależnieniom. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemowi uzależnienia od alkoholu opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu działań służących poprawie stanu wiedzy, edukacji i zdrowia mieszkańców naszej Gminy. Program w swych założeniach jest zbieżny z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Santok na lata 2021- 2025. W kontekście brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należało jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025 był Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku. Program jest uchwalany przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025 jest programem otwartym, do którego można wносить zmiany.

CELE PROGRAMU

Nadrzędnym celem Programu jest kreowanie i propagowanie modelu trzeźwego stylu życia, umożliwienie świadomego wyboru trzeźwego życia przez dzieci, młodzież i dorosłych, przerwanie procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin oraz zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych używek. Cele programu są realizowane w poszczególnych obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej: adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Santok (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- profilaktyki selektywnej: adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

- profilaktyki wskazującej: adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;

Cel strategiczny wynika z przyjętych celów szczegółowych. Dla ich określenia, w niniejszym programie wykorzystano zapisy Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 t.j.):

I. Cel główny: Działania informacyjne i edukacja zdrowotna

Cele szczegółowe:

- a) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz palenia wyrobów tytoniowych, używania środków odurzających, substancji psychotropowych.
- b) Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
- c) Upowszechnianie informacji, na temat dostępu do działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych, oraz ich rodzin.

II. Cel główny: Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień

Cele szczegółowe:

- a) Promowanie i wspieranie podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, a także uzależnień behawioralnych, wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- b) Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających.

III. Cel główny: Profilaktyka uniwersalna prowadzona w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie, używania środków odurzających oraz uzależnień behawioralnych skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów

Cele szczegółowe:

- a) Upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki uniwersalnej, które biorąc pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych, używania substancji psychotropowych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, wspierają prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.
- b) Upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
- c) Wzmacnianie oferty pomocy psychologicznej, opiekuńczej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz doradcy rodzinnego.
- d) Upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród dorosłych.

IV. Cel główny: Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

Cele szczegółowe:

- a) Wspieranie działalności środowisk abstynenckich,
- b) Zapewnienie udziału w programach z zakresu profilaktyki uniwersalnej dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz doświadczającym przemocy w rodzinie,
- c) Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wyżej wymienione cele są wykonywane poprzez realizację zadań, wskazanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

REALIZACJA ZADAŃ w 2023 r.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych, wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień świadczącego pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz uzależnionych behawioralnie w ramach redukcji szkód, o której mowa w NPZ. Funkcjonowanie Punktu związane jest z zatrudnieniem specjalisty, zabezpieczeniem w sprzęt biurowy, umebłowanie, materiały, i narzędzia potrzebne do realizacji zadań. Prowadzenie Punktu to przede wszystkim konsultacje terapeuty uzależnień, psychologa, doradcy rodzinnego.	1. Certyfikowany specjalista terapii uzależnień – porad/konsultacji/ rozmów wspierających/ terapii - 38 (I-XII). 2. Doradca rodzinny - porad/konsultacji/ rozmów wspierających w zakresie poradnictwa rodzinnego, kryzysowego oraz wsparcia wychowawczego – 36 (I-XII) 3. Instruktor terapii uzależnień - porady/konsultacje/ rozmowy specjalistyczne – 60 (I-XII) 4. Psycholog - porady/konsultacje/rozmowy specjalistyczne –32 (IX-XII)

Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: - prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami z problemem alkoholowym oraz rozpowszechnienie informacji w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ, - prowadzenie działań zmierzających do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób zgłoszonych, - współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w ramach leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z założeniami NPZ.	1. odbyło się 16 posiedzeń 2. wpłynęło 4 wnioski 3. zaproszono 7 osób 4. skierowano na badanie przez biegłych 0 5. liczba wniosków skierowanych do sądu 1 6. przeprowadzono działania kontrolne w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych 1
2. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy alkoholowe, pomoc psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	2. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy alkoholowe, pomoc psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
Organizacja i finansowanie zajęć mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, społecznych oraz przygotowujących rodziców do wychowania dzieci bez przemocy i alkoholu, w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.	liczba zajęć z rodzicami dzieci korzystających z placówek wsparcia dziennego w zakresie p/działania agresji 0
Udzielanie pomocy psychologicznej rodzinom zagrożonych problemami wynikającymi z używania alkoholu i z przemocą w rodzinie oraz uzależnieniami behawioralnymi.	liczba wdrożonych działań, zorganizowanych zajęć i warsztatów - 0
Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ, poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i wspieranie działań zgodnych z procedurą „Niebieskie karty”.	liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego – 5 liczba grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych - 43

Organizowanie dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień i przemocą w rodzinie różnych form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi (m.in. zielone szkoły, obozy, kolonie, pikniki, spektakle terapeutyczne).	liczba odbiorców wdrażanych działań – ok. 2.000 osób działania: półkolonia Współpracuje-nie hejtuję!, spektakle profilaktyczne, Naturalnie profilaktycznie. Spotkanie 3 Ptaki, Profilaktyczna 1 Liga. Edycja 3, Placówki Wsparcia Dziennego, Janczewski wakacyjny Piknik rodzinny, Festyn Lipkowskich Smaków, Piknik dla osób niepełnosprawnych
Zakupu ulotek i innych materiałów edukacyjnych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień, określonej w Narodowym Programie Zdrowia.	liczba materiałów – pakiet Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł
Wspieranie osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, a także pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie poprzez działania podejmowane przez pracowników OPS, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w ramach zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.	liczba konsultacji - 79
W ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia organizowanie dla osób dorosłych, w tym seniorów i osób niepełnosprawnych, różnych form przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom (m.in. warsztaty, wieczorki, prelekcje, pikniki, spektakle terapeutyczne).	liczba odbiorców wdrażanych działań – 450 osób Działania: zajęcia edukacyjno – profilaktyczne w klubach seniora, zajęcia muzyczne, zajęcia sportowe, spektakle terapeutyczne, warsztaty dla osób niepełnosprawnych, piknik dla osób niepełnosprawnych
Współpraca z Policją.	liczba wspólnych działań - 4

	Działania: GKRPA, ZI, Kluby seniora, placówki wsparcia dziennego
Wspieranie działań i programów w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemocy w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, zgodnie z założeniami w Narodowym Programie Zdrowia.	liczba udzielonych konsultacji – 0
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	
Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	liczba realizowanych programów 0 liczba dzieci i młodzieży 0
Realizacja i zakup innych niż rekomendowane programów z profilaktyki przeciwdziałania w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w NPZ, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych	liczba dzieci i młodzieży 0 liczba programów 0
Realizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzanie pogadanek profilaktyczno – edukacyjnych w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w NPZ, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych	liczba programów – 7 (szkoły podstawowe, placówki wsparcia dziennego) liczba dzieci i młodzieży - 700
Realizacja programów edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z emocjami i z	

zachowaniami agresywnymi oraz budowania relacji interpersonalnych i rozwiązywania konfliktów	
Edukacja zdrowotna, o której mowa w NPZ oraz realizacja profilaktyki uniwersalnej poprzez organizację festynów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkotykowej oraz uzależnień behawioralnych dla mieszkańców gminy.	liczba festynów – 3 Działanie: Janczewski wakacyjny Piknik rodzinny, Festyn Lipkowskich Smaków, Piknik dla osób niepełnosprawnych Santok
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych. Realizacja profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) według zapisów w NPZ.	liczba zajęć – 7 Działania: zajęcia sportowo – rekreacyjne - gimnastyka dla dzieci i młodzieży w Gralewie, gimnastyka dla seniorów (Czechów, Santok, Janczewo, Stare Polichno, Gralewo, Lipki Wielkie), siłownia (Lipki Wielkie), taniec terapeutyczny (Jastrzębnik), Szachy inwestycją w siebie, Turniej tenisa stołowego Janczewo, NINJA WARRIOR Gralewo
Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych, tablic informacyjnych, pomocy, w tym również literatury fachowej oraz czasopism przekazywanych osobom, instytucjom, organizacjom, placówkom oświatowym prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w ramach edukacji zdrowotnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia; Zaopatrzenie w wydawnictwa dotyczące problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie (brozury, czasopisma, książki, plakaty) instytucji, zakładów, jednostek organizacyjnych gminy deklarujących pracę na rzecz prowadzenia profilaktyki antyalkoholowej.	szacunkowa liczba odbiorców – 20 Działanie: pakiet Zachowaj Trzeźwy Umysł

Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, w którym realizowany będzie program profilaktyczny, w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień (wskazującej i selektywnej) oraz w ramach poszerzania oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo – wychowawczej o której mowa w NPZ.	liczba zajęć profilaktycznych - 2 działanie: półkolonie Współpracuj-nie hejtuję!.
Szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem przemoc domowej (policja, OPS, ZI, GKRPA, kadra pedagogiczna) w ramach edukacji kadr o której mowa w NPZ.	liczba zrealizowanych szkoleń - 6 liczba uczestników szkoleń - 48
Projektowanie i rozwój oraz poprawę funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej (np. boiska, sale gimnastyczne, miejsca rekreacji i aktywnego wypoczynku, place zabaw) na terenie gminy.	liczba takich miejsc - 0
Realizacja zajęć dla nauczycieli i pedagogów z zakresu umiejętności psychologicznych potrzebnych w kontakcie z młodzieżą sięgającą po środki zmieniające świadomość.	liczba zrealizowanych szkoleń – 0 liczba uczestników szkoleń - 0
Organizacja lub wspieranie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży, promujących zdrowy i aktywny styl życia, wzmacniających więzi rodzinne, np. spotkania integracyjne, turnieje sportowe, zielone szkoły, mini turnusy wakacyjne, ferie zimowe itp. w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ.	liczba zajęć - 10 Działanie: Naturalnie profilaktycznie. Spotkanie 3 Ptaki, półkolonie Współpracuj-nie hejtuję!, Profilaktyczna 1 Liga. Edycja 3, Szachy inwestycją w siebie Stare Polichno, Turniej tenisa stołowego Janczewo, NINJA WARRIOR Gralew, Janczewski wakacyjny Piknik rodzinny, Festyn Lipkowskich Smaków, Piknik dla osób niepełnosprawnych Santok

Zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.	liczba uczestników szkoleń - 0
Alternatywne formy spędzania wolnego czasu-dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe jako element programu profilaktycznego, w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ.	liczba zajęć - 3 Działanie: Profilaktyczna 1 Liga. Edycja 3, Szachy inwestycją w siebie Stare Polichno, Tenis stołowy (Janczewo)
Wspieranie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako integralny element programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, alternatywne formy spędzania wolnego czasu, dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ.	liczba programów proponowanych uczniom - 0 liczba uczniów - 0
Udział mieszkańców w organizowanych przez GKRP A, jak również instytucje centralne, lokalnych kampaniach edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie .	liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych - 2 Działanie: Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł, oraz Kampania społeczna HEJT. STOP! szacunkowa liczba uczestniczących osób – 2.000
Dofinansowanie placówek wsparcia dziennego o charakterze pracy podwórkowej funkcjonującej na terenie Gminy w ramach podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ.	liczba placówek 3 liczba dzieci- do 45
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	
Organizowanie zajęć ze specjalistami, m.in. psychologiem, psychoterapeutą, instruktorami terapii uzależnień w zakresie wzmocnienia trzeźwienia.	liczba zajęć – 5 dyżury specjalistów w tygodniu Działania: Punt Konsultacyjny ds. Uzależnień (4 specjalistów – 166 porad), Grupa wsparcia dla osób

	uzależnionych (27 spotkań)
Finansowanie warsztatów, kursów i szkoleń specjalistycznych dla nauczycieli, członków komisji, policjantów, pracowników socjalnych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach edukacji kadr o której mowa w NPZ.	liczba szkoleń i warsztatów - 1
Opracowanie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych obejmująca problematykę alkoholową, narkotykową oraz uzależnień behawioralnych w ramach monitorowania i badania problematyki o której mowa w NPZ.	Diagnoza zaplanowana na I kwartał 2024 r.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	
Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, o której mowa w NPZ, poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.	liczba podjętych interwencji z art. 13 ¹ - 0
Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 15 (osoby objęte zakazem sprzedaży, podawania napojów alkoholowych)	liczba podjętych interwencji z art. 15 - 0
6. Zadania Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Santoku	
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym: prowadzenie rozmów motywacyjnych, zbieranie dokumentacji na potrzeby procedury sądowej oraz współpraca zbiegłymi sądowymi	1. odbyło się - 16 posiedzeń 2. wpłynęło – 4 wnioski 3. zaproszono - 7 osób 4. skierowano na badanie przez biegłych - 0 5. liczba wniosków skierowanych do sądu - 1 6. przeprowadzono działania kontrolne w stosunku do

	podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych - 1
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	liczba zaplanowanych kontroli - 0 liczba przeprowadzonych kontroli - 1
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 4
Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego – 0 liczba grup roboczych - 0

źródło: opracowanie własne GKRPA.

ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

1. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków nadużywania alkoholu oraz w zakresie uzależnień.
2. Zwiększanie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem alkoholizmu na terenie gminy.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

GRUPY DOCELOWE

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gminy Santok, w szczególności do wybranych grup osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych. Adresaci Programu są zróżnicowani ze względu na rodzaje profilaktyki, jakie są stosowane do konkretnej grupy odbiorców.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu gminy Santok, stanowiące dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu i zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 r., wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małych. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości: (1) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, (2) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia. Łączna wysokość środków finansowych z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach i jednostkach o ilości nominalnej napoju

nieprzekraczającej 300 zł w 2023 roku wyniosły 68.218,93 zł. Środki, o których mowa przeznacza się na realizację koordynowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Wpływy z uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku sprawozdawczym 2023 – 226.093,13 zł.

Realizacja wydatków w 2023 r.:

1. Zwalczanie narkomanii – wykonanie 14.893,48 zł (59,57%)
 2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi 259.640,90 zł (87,52%)
- Z łącznej kwoty paragraf 851 Ochrona zdrowia wydatkowano 85,35%

GMINNA KOMISJA DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SANTOKU

Zarządzeniem LXXIV/2021 w sprawie zmiany Zarządzenia nr LVIII/2020 z dnia 14 sierpnia 2020 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ustalenia regulaminu jej działania została powołana komisja, w skład której wchodzi (1) Mariusz Śpiewanek – Przewodniczący, (2) Anita Łukowiak – Zastępca Przewodniczącego, (3) Jolanta Ciechorowska – Sekretarz, (4) Kamila Branicka- członek, (5) Krystyna Rajczyk- członek, (6) Stanisław Winckiewicz- członek i (7) mł. aspirant Anna Tomaszewska – członek.

Celem działań Komisji jest inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracja społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W 2023 r. odbyło się 16 posiedzeń, gdzie podejmowano czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:

- a) przyjęto 4 wniosków,
- b) zaproszono 7 osób,
- c) wystąpiono do policji o przeprowadzenie 6 wywiadów środowiskowych

- d) skierowano na badanie przez biegłych 0 osób,
- e) skierowano 1 wnioski do sądu,
- f) zaopiniowano 4 wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Z osobami zgłoszonymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące oraz pogadanki na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu. Analizując liczbę osób zgłoszonych do Komisji należy pamiętać, że ustawową procedurą objęte są nie tylko osoby zgłoszone w danym roku kalendarzowym. Podejmuje się bowiem działania skierowane do wszystkich osób zarejestrowanych jako osoby nadużywające alkoholu. Są to sprawy, których prowadzenie ze względu na specyfikę choroby alkoholowej (nawroty, niekonsekwencja, mechanizmy obronne, a zwłaszcza mechanizm zaprzeczeń jest rozciągnięte w czasie, wstrzymywane i odnawiane. Nie mając jednak odpowiedniej motywacji z czasem znów „sięga do kieliszka”, co skutkuje wznowieniem postępowania.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W SANTOKU

Po interwencjach policji sporządzane są sprawcom przemocy Niebieskie Karty, które trafiają do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w przypadku ujawnienia problemów z nadużywaniem alkoholu - do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Santoku Komisja zapoznaje się z dokumentacją dotyczącą rodziny, przeprowadza rozmowę z rodziną sprawcy przemocy nadużywającym alkoholu i zaprasza członków rodziny i sprawców na spotkanie i motywuje do zaprzestania nadużywania alkoholu oraz kieruje do odpowiednich punktów pomagających w terapii uzależnień. W przypadku braku współpracy oraz widocznego braku poprawy ze strony wezwanego Komisja składa wniosek do Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. celem wydania wniosku o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w związku z uzależnieniem od alkoholu. Sąd po rozpatrzeniu wniosku przeprowadza ze skierowaną osobą specjalistyczne badania przez biegłych sądowych odnośnie uzależnienia (potwierdzające ewentualne uzależnienie) i motywuje do podjęcia leczenia odwykowego. W razie odmowy podjęcia leczenia odwykowego Sąd Rejonowy wydaje postanowienie celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powołano 23 grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe, odbyły się 43 spotkania tych grup. Pracownicy

socjalni wraz z dzielnicowymi prowadzili dodatkowo monitoring indywidualny w poszczególnych rodzinach.

REALIZACJA PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY W GMINIE SANTOK W 2023 R.

1. ilość Niebieskich Kart prowadzonych - 25
2. ilość Niebieskich Kart zakończonych - 16
3. ilość Niebieskich Kart kontynuowanych z 2022 r. - 6

W 2023 r. wszczęto 19 procedur Niebieskie Karty, z ubiegłego roku kontynuowano 6 procedur. Całkowita liczba osób w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury NK to 78. Objętych procedurą NK wskazanych jako osoby stosujące przemoc było 27, w tym 3 kobiety a reszta to mężczyźni. Wobec tych rodzin następujące działania: diagnozowano sytuację i potrzeby osób, udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone pracę socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowi odbywali cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, zgłaszano do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeprowadzano cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny.

RYNEK ALKOHOLOWY

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Gminy Santok – 25, w tym:

- a) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 20,
- b) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 5

2. Liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych -150 (zgodnie z Uchwałą Nr XLVIII/385/18 Rady Gminy Santok z dnia 06 września 2018 r.)

3. Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 56, w tym:

- a) do 4,5% alkoholu (w tym piwo) – 18,
- b) od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 20,
- c) powyżej alkoholu 18% - 18.

4. Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 13, w tym:

- a) do 4,5% alkoholu (w tym piwo) – 5,
- b) od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 5,
- c) powyżej alkoholu 18% - 3.

Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy Santok na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców w 2023 r. (razem: 11.147.142,50 zł)

- a) do 4,5 % (oraz piwa) 5.062.546,15 zł
- b) od 4,5% do 18% (bez piwa) 997.975,32 zł
- c) pow. 18% 5.086.621,03 zł

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków

- a) Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień- wsparcie certyfikowanego terapeuty uzależnień instruktora terapii i doradcy rodzinnego, psychologa

2. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- a) Kampanie społeczne Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- b) Kampania Hejt.STOP!
- c) Tydzień Przeciwdziałania Przemocy,
- d) udostępnianie broszur i ulotek dla osób zainteresowanych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- a) Naturalnie profilaktycznie. Spotkanie 3. Ptaki – warsztaty profilaktyczno - ekologiczne dla uczniów szkół podstawowych,
- b) zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach podwórkowych
- c) warsztaty z przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym dla dzieci ze świetlic podwórkowych,
- d) Profilaktyczna 1 Liga. Edycja 3. – rozgrywki sportowe dla dzieci i młodzieży z klubów sportowych, zakończone piknikiem rodzinnym,

- e) IV Konkurs profilaktyczny Żyję zdrowo. Nie ulegam nałogom na grę planszową karcianą,
 - f) Półkolonie Współpracuję-nie hejtuję!,
 - g) gimnastyka dla osób dorosłych wraz z działaniami profilaktycznymi w Lipkach Wielkich (siłownia),
 - h) gimnastyka dla dzieci i młodzieży wraz z działaniami profilaktycznymi w Gralewie,
 - i) gimnastyka dla seniorów wraz z działaniami profilaktycznymi w Santoku, Lipkach Wielkich, Czechowie, Janczewie, Gralewo
 - j) taniec terapeutyczny w Jastrzębniku,
 - k) pakiety edukacyjne dla seniorów dot. profilaktyki i bezpieczeństwa,
 - l) III piknik dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Santoku i ich rodzin połączony z profilaktyką zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego, szeroko rozumiana integracja osób niepełnosprawnych i ich rodzin, pobudzeniem aktywności ruchowej i artystycznej,
 - m) pogadanki profilaktyczne i rozmowy indywidualne prowadzone przez psychologa, policję, pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Santoku,
 - n) warsztaty dla osób niepełnosprawnych Ogranicza nas tylko wyobraźnia – edycja święta Wielkanocne i edycja Boże Narodzenie,
 - o) warsztaty z przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym dzieci, młodzieży, dorosłych,
 - p) Szachy inwestycją w siebie - 2 sezon w Starym Polichnie,
 - q) zajęcia z tenisa stołowego w Janczewie,
 - r) spektakle profilaktyczne dla uczniów placówek oświaty i podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy,
 - s) zajęcia profilaktyczne Postaw na siebie podczas NINJA WARRIOR w Gralewie.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- a) Grupa wsparcia dla osób uzależnionych
 - b) 3 placówki wsparcia dziennego *Gralewianka* w Gralewie i *Polichnianka* w Starym Polichnie, *Lipkowianka* w Lipkach Wielkich prowadzone w formie pracy podwórkowej– realizacja: Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Santok „Pomocna Dłoń” w Santoku,
 - c) Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł,
 - d) Kampania Hejt.STOP!, w tym konferencja online Hejt.STOP! skierowana do uczniów kl. VI-VIII i konkurs na film.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- a) nie było naruszeń dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych), jak również nie było interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.15, tj. osoby objęte zakazem sprzedaży, podawania napojów alkoholowych.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Santok na lata 2022 – 2025 daje możliwość mieszkańcom zagospodarowania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań oraz promuje aktywny i zdrowy styl życia wolny od szeroko rozumianych uzależnień. Takie działania profilaktyczne cieszą się coraz większym zainteresowaniem ze strony mieszkańców i stanowią ważny element wspomagający program profilaktyczny w odniesieniu do promocji zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia.

MIEJSCA WSPARCIA

Na terenie Gminy Santok bezpłatną pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub środków psychoaktywnych oraz dla ich rodzin można uzyskać w następujących miejscach:

1. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Santoku
ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok, tel. 95 7287527, ops@santok.pl
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku
ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok, tel. 95 7287527, ops@santok.pl
3. Zespół Interdyscyplinarny w Santoku
ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok, tel. 95 7287527, ops@santok.pl
4. Komisariat Policji II w Gorzowie Wlkp. Rejon Gminy Santok
tel. 519 534 393, dzielnicowy.gorzow36@go.policja.gov.pl
tel. 519 534 403, dzielnicowy.gorzow37@go.policja.gov.pl
5. Grupa wsparcia dla osób uzależnionych - wtorek w godz. 17.00 - 19.00 (sala KGW w Santoku)
6. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Santoku – dyżur specjalisty uzależnień wtorek 15.30-18.30, dyżur doradcy rodzinnego wtorek 15.30-18.30, dyżur psychologa środa 15.30-18.30, dyżur instruktora terapii czwartek 15.30-17.30 w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku, ul. Gorzowska 19, 66-431 Santok, tel. 95 7287527, ops@santok.pl

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Anita Łukowiak

Opracowanie: Anita Łukowiak, Kamila Branicka – GKRPA w Santoku

